

Sivujen ja lähteiden määrän korrelaatio sekä ammattikorkeakoulujen väliset erot liiketalouden alan AMK-opinnäytteissä

18.6.2026

Ilpo Kempas, 0000-0002-6044-8902, SEAMK

Suositeltu viittaus: Kempas, I. (2026). Sivujen ja lähteiden määrän korrelaatio sekä ammattikorkeakoulujen väliset erot liiketalouden alan AMK-opinnäytteissä. *SEAMK Journal, 3*, artikkeli 2. https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2026061772655

Tiivistelmä

Artikkelissa tarkastellaan empiiriseen aineistoon perustuen sivujen ja lähteiden määrän korrelaatiota sekä ammattikorkeakoulujen välisiä eroja liiketalouden alan AMK-opinnäytteissä. Aineisto koostuu 16 suomalaisesta ammattikorkeakoulusta satunnaisotannalla kerätystä 320 opinnäytteestä (20 kustakin), jotka on tehty vuosina 2019–2024 (mediaani 2020).

Teoriaosuudessa tarkastellaan ulkomaisten ja suomalaisten korkeakoulujen ohjeistuksia alemman korkeakoulututkinnon opinnäytteen sivumäärään liittyen sekä aikaisempia tutkimuksia AMK-opinnäytteiden

sivu- ja lähdemääristä.

Korrelaatioanalyysi osoittaa, että lähteiden ja sivujen määrän välillä on kohtalaisen voimakas positiivinen korrelaatio. Varianssianalyysi (ANOVA) tuo esiin tilastollisesti merkitseviä eroja ammattikorkeakoulujen välillä opinnäytteiden sivumäärissä. Erot selittyvät korkeakoulukohtaisilla kulttuurieroilla ja erilaisilla näkemyksillä siitä, mikä AMK-opinnäytteen sivumäärän tulisi olla. Yksilö- ja paritöiden välillä ei ole tilastollisesti merkitsevää eroa sivumäärissä. Tilastollisia eroja ei ole myöskään kirjoittajan sukupuoleen eikä opinnäytteen kieleen (suomi/ruotsi vs. englanti) liittyen. Kun tuloksia vertaillaan ulkomaalaisten korkeakoulujen ohjeistuksiin, AMK-opinnäytteet osoittautuvat saksankielisten korkeakoulujen viitesivumääriä pidemmiksi mutta lyhemmiksi kahteen tšekkiläiseen ja italialaiseen korkeakouluun nähden. Tulosten vertailu suomalaisten yliopistojen kandidaatintutkintoa koskeviin ohjeistuksiin tuo esiin, että AMK-opinnäytteet ovat vallitsevasti laajempia.

Asiasanat: ammattikorkeakoulut, opinnäytteet, liiketalous, lähdeaineisto, sivumäärä

Abstract

Based on empirical data, the article analyses correlation between the number of pages and bibliographical references in Bachelor’s theses in the degree programmes of Business Administration of universities of applied sciences, as well as differences between the universities included in a sample. The data consist of 320 theses collected with random sampling from 16 different Finnish universities of applied sciences (20 from each), written in the years 2019–2024 (median 2020).

The theory section looks at instructions on recommended numbers of pages in Bachelor-level theses issued by foreign and Finnish higher education institutions and discusses previous research on numbers of pages and bibliographical references in Finnish Bachelor’s theses written at universities of applied sciences.

A correlation analysis shows a moderate positive correlation between the number of bibliographical references and pages. A variance analysis (ANOVA) shows statistically significant differences between the sampled universities of applied sciences in the numbers of pages in theses. These differences can be explained by university-specific cultural differences and different views on the required number of pages. There is no statistically significant difference in numbers of pages between theses written by one or two authors, between female and male authors, nor between theses written in Finnish/Swedish or English. The analysed theses of universities of applied sciences have more pages compared to the recommended numbers stated by institutions in German-speaking countries but less pages than mentioned in the instructions of two Czechian and Italian institutions. When the results are compared to the instructions of Finnish universities for their Bachelor’s theses, theses of universities of applied sciences prove to be more extensive in terms of number of pages.

Keywords: Bachelor’s theses, source material, business administration, number of pages, number of bibliographic references

1 Johdanto

1.1 Tavoite ja tutkimusongelma

Tässä artikkelissa tarkastellaan tekstisivujen ja lähteiden määrän välistä korrelaatiota liiketalouden alan AMK-opinnäytteissä, sivumääräeroja 16 suomalaisen ammattikorkeakoulun opinnäytteiden välillä sekä opinnäytteen tekijöiden määrän ja sivumäärän yhteyttä. Tutkimus perustuu Theseus-tietokannasta kerättyyn empiiriseen aineistoon (N=320).

Tutkimusongelmaan liittyen artikkelissa tarkastellaan myös suomalaisten ja eurooppalaisten korkeakoulujen ohjeistuksissa annettavia tavoitesivumääriä sekä aiempia tutkimuksia opinnäytteiden sivu- ja lähdemääristä.

Ensimmäisenä tavoitteena on tutkia, onko lähteiden ja sivujen määrällä tilastollista korrelaatiota. *A priori* voisi kuvitella näin olevan, mutta kysymyksen tarkempi pohdinta tuo esiin vasta-argumenttejakin (luku 1.2). Tästä syystä on perusteltua pysähtyä testaamaan tätä yhteyttä myös tilastomatemaattisesti.

Toisena tavoitteena on tutkia, esiintyykö tarkasteltujen ammattikorkeakoulujen välillä tilastollisia eroja opinnäytteiden sivu- ja lähdemääriin liittyen. Vastauksia haettiin myös siihen, onko opinnäytteen tyypillä (yksilötyö vs. parityö) tilastollista yhteyttä sivumäärään: onko kahden tekijän työ kaksinkertainen myös sivumäärällä mitaten? Samalla tutkittiin myös tekijän sukupuolen ja opinnäytteen kirjoituskielen yhteyttä sivumäärään.

Aihe liittyy suoraan ammattikorkeakoulujen päivittäiseen toimintaan, ja saadut tulokset voivat tarjota kontribuution suositeltavaa sivumäärää koskevaan keskusteluun ja mahdollisille linjauksille. Opinnäytteiden kirjoittajia ja ohjaajia mietityttää usein, tuleeko opinnäytteestä riittävän pitkä. Tämä tutkimus tarjoaa asiaan liittyen valtakunnallisen vertailuanalyysin, mutta saatuja tuloksia ei tule tulkita liian normatiivisesti.

1.2 Sivujen ja lähteiden määrän yhteydestä tieteellisessä tekstissä

Tieteellisen tekstin keskeisimpiä piirteitä on, että se nivoutuu aina aiheesta aiemmin julkaistuun, joka tuodaan esiin teksti- ja lähdeviitteissä. Opinnäytteessä – kuten tutkimusraporteissa ylipäätään – referoitavat lähteet esiintyvät valtaosin teoriaosuudessa; pienempi keskittymä löytyy usein myös menetelmäosuudesta, käsiteltäessä metodologisia valintoja.

Yksittäisen tekstin sivumäärän ja lähteiden määrän keskinäinen suhde riippuu olennaisesti tutkimusraportin muodosta. Artikkeleille on normaalisti asetettu jokin maksimisivumäärä tai -merkkimäärä, mutta opinnäytteissä ei tätä rajoitusta useimmiten ole. Tästä syystä opinnäytteet tarjoavat oivallisen mahdollisuuden sivumäärän ja lähteiden määrän välisen yhteyden tutkimiseen.

A priori ja käytännön kokemuksiin perustuen voisi olettaa, että lähteiden määrä korreloi suoraan opinnäytteen pituuden kanssa siten, että mitä enemmän relevantteja lähteitä, sitä enemmän sivuja. Se tarkoittaisi, että teoriaosuus pitenee lähteiden määrän kasvaessa ja samalla työ paranee laadullisesti. Toisaalta useampia

opinnäytteitä ohjanneet lienevät väistämättä törmänneet myös päinvastaiseen tapaukseen: opiskelija on kirjoittanut hyvän opinnäytteen, jossa on runsaasti lähteitä mutta joka ei sivumäärältään poikkea valtavirrasta. Tällöin lukijalle tulee vaikutelma, että opiskelija on onnistunut rajaamaan ja tiivistämään työnsä olennaiseen.

Yksittäisillä opinnäytteen kirjoittajilla saattaa puolestaan esiintyä sivumäärän ja/tai lähdemäärän mekaanista paisuttamista, taka-ajatuksena tavoitella laatua määrää kasvattamalla – ja sitä kautta korkeampaa arvosanaa. Tällöin ongelmana on, että ylimääräiset lähteet menettävät kontribuutioarvoaan, etenkin jos näitä on lueteltu vain koko lähteeseen viitaten, ilman niiden sisällön yksityiskohtaisempaa referointia. Poikkeuksellisen suuri sivumäärä voi puolestaan heijastaa vaikeuksia tutkimuksen rajaamisessa ja olennaiseen keskittymisessä.

Lähteiden ja sivujen määrän keskinäiseen suhteeseen voi vaikuttaa myös kokemattomilla kirjoittajilla toisinaan esiintyvä taipumus löytää jokin yksittäinen lähde, josta kirjoittaja kokee kaiken tarpeellisen löytyvän. Tällöin tekstissä saatetaan nähdä saman lähteen referointia kappale kappaleelta, eikä tämä yksittäinen lähde anna sijaa muille lähteille, etenkin jos kirjoittajan teksti vielä etenee referoidun lähteen sisällysluettelon mukaisesti eikä kirjoittajan itse laatiman jäsennyksen pohjalta.

Tarkasteltaessa oppilaitosten ohjeistuksia opinnäytteen tekemiseen on huomionarvoista, että sivu- ja lähdemääräsuosituksia on verraten vaikea löytää. Tämä on ymmärrettävää, koska koulutusalakohtaisia eroja on todennäköisimmin olemassa ja koska tarkkojen määrien mainitseminen on pedagogisesti riskialtista, sillä se voi helposti ohjata opinnäytteen kirjoittajan kiinnittämään huomiota muihin kuin sisältöasioihin. Opinnäytteen tekijä saattaa toivotun sivumäärän saavuttamiseksi ponnistellessaan sisällyttää työhönsä vähemmän tarpeellisia tekstiosuuksia, ikään kuin täytteeksi. Myös lähteiden määrää voi tarpeen tullen kasvattaa ”kepeillä” lähteillä.

Lähteiden ja sivujen määrä on kuitenkin asia, jota jokainen opinnäytteen kirjoittaja varmasti pohtii jossakin vaiheessa. Käsitellessään kirjallisten töiden ohjauspuhetta Kämäräinen (2018, s. 169–170) tuo esiin Itä-Suomen yliopiston yhteiskuntatieteiden laitoksen vuonna 2012 julkaiseman ohjeen (ei enää saatavissa), jossa todetaan, että ”tekstissä tulee olla suunnilleen niin monta lähdettä kuin siinä on sivuja”. Kämäräinen (s. 169) tulkitsee suosituksen tylyksi ja arvelee sen olevan ”ironiseksi tarkoitettua antiohjauspuhetta”.

Tässä artikkelissa käytetään sivumäärää tarkastelun lähtökohtana, koska se on mitattavissa oleva, yleiseen käytäntöön vakiintunut suure. Toisaalta siihen liittyy joitakin ongelmia. Sivumäärä voi vaihdella huomattavasti käytettävän rivivälin ja sivun asetusten mukaan. Myös fonttikoko vaikuttaa asiaan. Sanamäärä olisikin sivumäärää täsmällisempi työn laajuuden mittari.

Tieteellisen tekstin pituuden ja lähteiden määrän välistä korrelaatiota on tutkittu meta-analyysissä (Xie ym., 2019). Tutkijat osoittivat kohtalaisen voimakkaan positiivisen korrelaation (r=,310) näiden välillä. Tulos tarkoittaa, että mitä pidempi artikkeli on, sitä enemmän siinä on lähteitä. Tulos on mielenkiintoinen vertailukohta käsillä olevan artikkelin tuloksiin nähden, mutta on otettava huomioon, että Xien ym. aineisto koostui pelkästään tieteellisten lehtien artikkeleista, jotka eroavat olennaisesti muodoltaan ja sisällöltään AMK-opinnäytteistä.

1.3 Korkeakoulujen suosituksia alemman korkeakoulututkinnon sivumääräksi

Aluksi tarkastellaan ulkomaisten korkeakoulujen sivumääräsuosituksia alemman korkeakoulututkinnon (Bachelor) osalta eräissä Euroopan maissa, minkä jälkeen katsaus siirtyy suomalaisiin korkeakouluihin. Seuraavaksi esitettävä ei ole tyhjentävä esitys aiheesta vaan yleiskatsaus siihen, millaisia sivumääriä eräissä eurooppalaisissa korkeakouluissa pidetään referenssinä. Tavoitteena oli sisällyttää tarkasteluun vertailukohdaksi joitakin Euroopan maita Pohjoismaita kauempaa. Sen jälkeen etsittiin internetistä saatavilla olevia ohjeistuksia kielialueittain ja maittain, jolloin jäljempänä mainitut korkeakoulut tulivat mukaan pelkästään sillä perusteella, että ne tarjosivat aiheeseen liittyen ohjeistuksia nettisivuillaan.

Saksalaisen **Kasselin yliopiston** ohjeistuksessa (Kassel Universität, i.a.) mainitaan sivumääräksi 35 ±10 %. **Katholische Universität Eichstätt-Ingolstadt** (i.a.) puolestaan suosittelee päätekstin pituudeksi 30–35 sivua. **Kölnin yliopiston** (Universität zu Köln, i.a., s. 3) ohjeistuksessa mainitaan vain maksimisivumäärä, joka on 40 sivua. **Münchenin teknillisen yliopiston** ohjeistuksessa mainitaan 30–40 sivua (Technical University of Munich, i.a.). Sveitsiläisen **Eidgenössische Technische Hochschule Zürichin** (i.a.) laajuus ”pitkälle” opinnäytteelle on 30–40 sivua; opiskelija voi tehdä kaksi ”lyhyttä” opinnäytettä tai yhden ”pitkän”.

Nämä viiden saksankielisen alueen korkeakoulun ohjeistukset osoittavat, että opinnäytteen ohjepituuden voi katsoa olevan yleisesti noin 30–40 sivua.

Brittiläisen **Oxford Mathematical Instituten** (2021, s. 6) suositus on 25–30 sivua, ehdoton maksimi 50. Vertailua vaikeuttaa brittiläisten oppilaitosten vallitseva tapa ilmoittaa suositeltava laajuus sanamäärinä. Siten **University of Westminsterin** (i.a.) ohjeistuksessa mainitaan 5 000–8 000 sanaa (minimi riviväliillä 1 = 10 sivua, riviväliillä 2 = 20 sivua ja maksimi riviväliillä 1 = 16 sivua, riviväliillä 2 = 32 sivua). **Northumbria Universityn** (i.a.) ohjeistuksen mukaan alemman korkeakoulutuksinnon opinnäyte on alle 12 000 sanaa – minimimäärää ei mainita – mikä tekee riviväliillä 1 noin 20–24 sivua, riviväliillä 2 noin 40–48.

Italialaisen (mutta englanninkielisen) **Selinus Universityn** (i.a.) määrittelemä laajuus Bachelor-tason tutkinnolle on 40 sivua. **Bergamon yliopiston** sivuilla (Università degli studi di Bergamo, i.a., s. 2) annetaan suosituksena 30–50 sivua. **Genovan yliopiston** suositus on 30–70 sivua. **Catanian yliopiston** sivuilla (Faro, i.a.) suositellaan puolestaan 50–70 sivun laajuutta. **Ca’ Foscarin** (2022) ohjeistuksessa todetaan, että opinnäytteen vähimmäispituus on 40 sivua mutta enimmäispituutta ei ole. **Università telematica internazionale Uninettunon** ohjeistuksessa (Triulzi, 2020) puolestaan korostetaan, että opinnäytteen on oltava vähintään noin 60 sivua pitkä ja sen maksimipituus on 100. Voi siis todeta, että Italiassa suositaan sivumäärältään verraten laajoja opinnäytteitä, tai ainakin, että sellaisia ei vierasteta.

Tšekkiläisen **Brnon teknillisen yliopiston** (Faculty of Information Technology, 2026) ohjeistuksen mukaan opinnäytteen sallittu pituus on 40–100 sivua, tavallinen pituus 60–80 sivua. Samaa tasoa oleva ohjeellinen määrä löytyy myös toisen tšekkiläisen yliopiston (**Univerziteta Karlova**, 2026) ohjeista: opinnäytteessä tulisi olla vähintään 50 sivua. Kolmas tarkasteltu ohjeistus löytyy **Prahan liiketaloustieteellisestä yliopistosta**, ja sen mukaan opinnäytteen pituus on tavallisesti 40–50 sivua ilman liitteitä ja lähdeluetteloa ja maksimipituus nämä mukaan luettuina 70 sivua (Prague University of Economics and Business, 2026).

Viimeisenä tarkastellaan ranskalaisten korkeakoulujen ohjeistuksia. **Université Paris-Saclayn** (2020, s. 3) oikeustieteellisten kandidaatintutkielmien pituus on 15–20 tekstisivua. **Université Paul Valéryn** (i.a.) ohjeistuksessa mainitaan puolestaan minimimääränä 40 sivua. Ranskalaisten yliopistojen sivuilta on huomattavan vähän ohjeistuksia liittyen alemman korkeakoulututkinnon opinnäytteeseen (*mémoire de license*); painopiste vaikuttaa olevan ylemmän korkeakoulututkinnon töissä (*mémoire de maîtrise*). Samalla on löydettävissä runsaasti muiden kuin korkeakoulujen tuottamia ohjeistuksia. Esim. **Lapin** (2026) mainitsee oppaassaan 65–80 sivua mutta toteaa tämän määrän voivan vaihdella oppiaineesta ja yliopistosta riippuen.

Yhteenvetona edellisistä esitetystä voi todeta, että eri maiden ja koulutusalojen välillä on opinnäytteen suositussivumäärissä niin suuria eroja, ettei minkään yhden, yleistettävän mediaanisivumäärän antaminen ole mielekästä. Voidaan kuitenkin huomata, että vain kolmessa yliopistossa, joista kaksi on brittiläisiä ja yksi ranskalainen, referenssisivumäärän alaraja on 30 sivun alapuolella. Toisaalta jos sivumäärä lasketaan riviväli 1:n perusteella, brittiläisiä yliopistoja tulee tähän joukkoon kaksi lisää. Tästä voineekin tehdä varovaisen johtopäätöksen, että Isossa-Britanniassa vallitseva referenssisivumäärä on alhaisempi kuin Manner-Euroopassa. Yhteenveto tuloksista esitetään taulukossa 1.

Seuraavaksi tarkastellaan suomalaisten korkeakoulujen ohjeistuksia. Alemman korkeakoulututkinnon tavoitelaajuutta koskevia mainintoja löytyy samaan tapaan oppilaitosten sivuilta. **Oulun yliopiston** (i.a.) ohjeistuksen mukaan kandidaatintutkielman pituus on tyypillisesti noin 20–40 sivua. **Tampereen yliopiston** (2022) hallintotieteiden tutkinto-ohjelman ohjeistuksessa mainitaan puolestaan ohjepituutena noin 25–35 sivua ilman liitteitä. **Jyväskylän yliopiston** (i.a., s. 5) ohjepituus on 20–30 sivua. **Turun yliopiston** (i.a.) ohjeessa ohjesivumäärä, 20 normaalikokoista tekstisivua, annetaan ainoastaan oikeustieteellisille töille. **Helsingin yliopiston** *Fuksiblogiin* kirjoittavat Helminen ja Metsäaho (2012) mainitsevat kandidaatintutkielman ohjeellisen pituuden olevan 10–40 sivua tiedekunnasta riippuen.

Havaitaan, että yliopistojen ohjepituudet vaihtelevat jossain määrin, mutta kolmessa näistä mainitaan vähimmäissivumääränä 20 sivua, kun taas enimmäissivumäärä ei missään ylitä 40:tä. Tiedekorkeakoulun kandidaatin tutkinto voi välitutkintona kuitenkin olla sisällöllisesti hyvin erilainen AMK-tutkintoon verrattuna ja vaihdella huomattavasti koulutusalan mukaan, joten näiden vertailu vaatisi perusteellisemman analyysin, jota ei käytännön syistä tehdä tässä yhteydessä. Yhteenveto suomalaisten yliopistojen ohjeellisista sivumääristä esitetään taulukossa 2.

Jyväskylän ammattikorkeakoulu (2025) mainitsee AMK-opinnäytteen keskipituudeksi 25–50 sivua. **Lapin AMK:n** ohjeistus perinteisen opinnäytteen laajuudeksi on puolestaan noin 40–60 sivua (Viinamäki, 2016, s. 9), eli hieman korkeampi kuin Jyväskylän AMK:n. Merkille pantavaa on, että tämä ohjesivumäärän alaraja on Oulun yliopiston kandidaattitutkielman yläraja. **Turun AMK:n** (i.a.) kulttuurialan ammattikorkeakoulututkinnon ohjeistuksessa määritellään kirjallisen osion pituudeksi 20–35 sivua.

Metropolia (2001, s. 1) kirjoittaa kirjallisen tutkielman soveltavan tieteellisen kirjoittamisen perinteitä tiedonhankintamenetelmineen ja olevan laajuudeltaan n. 30–50 sivua.

Poliisiammattikorkeakoulun ohjeistuksissa (Haikansalo & Korander, 2025) mainitaan eri ohjeellisia pituuksia opinnäytteille niiden tyypin mukaan. Toiminnallisessa opinnäytteessä se on 30–40 sivua (mts. 8), tutkimuksellisessa 30–50, maksimisivumääränä 60 (mts. 9). Lisäksi ohjeessa määritellään toiminnallisen

parityön sivumääräksi 40–50 sivua (mts. 8) ja todetaan tutkimuksellisen parityön sivumäärän olevan ”useimmiten suurempi kuin yksilötyönä tehdyn” (mts. 9).

Humakin (2025) opinnäyteoppaassa määritellään opinnäytteen suositeltavaksi pituudeksi 35─50 sivua leipätekstiä.

Vaasan ammattikorkeakoulun (2026) mukaan suositeltava raportin pituus alemman tutkinnon opinnäytetyössä on noin 30–60 sivua. Parityönä tehdyn raportin pituus on puolestaan 50–80 sivua. Huomataan, että lähtökohtana ei siis ole sivumäärän mekaaninen kaksinkertaistaminen, mutta kahdelta kirjoittajalta odotetaan lähtökohtaisesti suurempaa kontribuutiota yksilötyöhön verrattuna, minkä odotetaan heijastuvan sivumääräänkin.

Oulun ammattikorkeakoulu ei anna eksplisiittisesti suositusta AMK-opinnäytteen sivumäärästä, mutta ammattikorkeakoulun *mallipohjassa* (OAMK, 2024) mainitaan esimerkkinä sivumäärästä 24 sivua. Tämän sivumäärän mainitseminen saattaa toimia kirjoittajia ohjaavana ”piiloviestinä”.

Havaitaan, että eri ammattikorkeakoulujen välillä on eroja tavoitesivumäärissä. Useimmiten alaraja on noin 30 ja yläraja 50–60 sivua, mutta alaraja voi olla matalampikin (Turun AMK 20 sivua, Jyväskylän AMK 25 sivua; samaa tasoa mahdollisesti myös Oulun AMK).

Taulukoissa 1 ja 2 havainnollistetaan tässä luvussa esiin tuodut suositussivumäärät. Taulukossa 1 esitetään ensiksi tarkasteltujen ulkomaisten yliopistojen ohjeistukset.

Taulukko 1. Yhteenveto muiden Euroopan maiden yliopistojen ohjeistuksissa mainituista suositussivumääristä.

Oppilaitos	Suositus alemman tutkinnon sivumääräksi
Kasselin yliopisto	35 ±10 %
Katholische Universität Eichstätt-Ingolstadt	30–35
Kölnin yliopisto	40
Münchenin teknillinen yliopisto	30–40
Eidgenössische Technische Hochschule Zürich	30–40
Oxford Mathematical Institute	25–30 (–50!)
University of Westminster	10–16, 20–32
Northumbria University	–20–24, –40–48
Selinus University	40

Bergamon yliopisto	30–50
Genovan yliopisto	30–70
Catanian yliopisto	50–70
Ca’ Foscarin yliopisto	40–
Università telematica internazionale	60–100
Brnon teknillinen yliopisto	40–100 (60–80)
Univerziteta Karlova	50–
Prahan liiketaloustieteellinen yliopisto	40–50 (maks. 70)
Université Paris-Saclay	15–20
Université Paul Valéry	40–
Lapin (2026) (kirjallinen lähde, ei yliopisto)	65–80

Taulukossa 2 tuodaan puolestaan esiin suomalaisten oppilaitosten suositussivumäärät. Vaihteluväleille laskettiin vertailua helpottamaan teoreettiset mediaanisivumäärät.

Taulukko 2. Yhteenveto suomalaisten yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen suositussivumääristä.

Oppilaitos	Suositus alemman tutkinnon sivumääräksi	Mediaani
Oulun yliopisto	20–40	30
Tampereen yliopisto	25–35	30
Jyväskylän yliopisto	20–30	25
Turun yliopisto (oikeustiede)	20	
Helsingin yliopisto	10–40	25
Jyväskylän AMK	25–50	37,5
Lapin AMK	40–60	50
Turun AMK	20–35	27,5
Metropolia AMK	30–50	40

Poliisiammattikorkeakoulu	30–40, 30–50 (–60)	35, 40
Humak	30–50	40
Vaasan AMK	30–60	45
Oulun AMK	24 (?)	

Taulukko 2 havainnollistaa konkreettisesti, että tarkastellusta kahdeksasta ammattikorkeakoulusta kuudessa suositussivumäärä ylittää kaikkien viiden tarkastellun yliopiston kandidaatintutkinto-ohjeistuksissa mainitun. Samaa kuvaa hyvin myös suositusten mediaanien vertailu yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen välillä: Turun AMK:ta lukuun ottamatta ammattikorkeakoulujen mediaanisivumäärät ovat yliopistoja korkeammat (pois lukien Turun yliopisto ja Oulun AMK, joille ei voi antaa mediaania).

1.4 Aiempia tutkimuksia AMK-opinnäytteiden sivujen ja lähteiden määristä

Mannila (2021, 2025) on tutkinut AMK-opinnäytteiden sivumääriä. Viimeksi mainittu tutkimus, joka koski 23 ammattikorkeakoulua ja eri tutkinto-ohjelmia, tuo esiin (s. 214) eroja sivumäärien keskiarvoissa eri ammattikorkeakoulujen välillä. Korkein keskiarvo (57,2) on Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoululla (nykyisin XAMK), alhaisin (32,2) Yrkeshögskolan Novialla.

Kempas (2025) on tutkinut AMK-opinnäytteiden lähteiden määriä. Tutkimus, joka kattoi 16 ammattikorkeakoulua ja edusti yksinomaan liiketalouden koulutusalaa, toi esiin, että eniten lähteitä oli Metropolia AMK:n, Karelia AMK:n ja LAB:n töissä, sekä keskiarvojen (44,9–49,4; s. 178) että mediaanien (40–46,5; s. 180) perusteella. Alhaisimmat lähdemäärät löytyivät Oulun AMK:sta (ka. 25,85, mediaani 23,5). Samalla tutkimus osoitti huomattavaa ammattikorkeakoulujen sisäistä vaihtelua tuloksissa: ykkössijaa piti Hämeen AMK, jossa vaihteluväli oli huikeat 17–165 lähdettä. Alhaisin lähdemäärä (N=7) löytyi Oulun AMK:sta, mutta samaa suurusluokkaa (N=9) olevia yksittäisiä töitä löytyi myös TAMKista, Turun AMK:sta sekä Karelia AMK:sta. Voi kuitenkin todeta, että kaikista tarkastelluista ammattikorkeakouluista löytyi töitä, joiden lähdemäärä on verraten pieni (<18).

Kempaksen (2025) tutkimuksen johtopäätöksenä on myös, ettei yksilö- ja paritöiden välillä ole tilastollisesti merkitsevää eroa lähteiden määrissä. Toinen havainto on, että suomen-/ruotsinkielisten ja englanninkielisten opinnäytteiden lähdemäärien välillä on tilastollisesti merkitsevä ero (p=,004): englanninkielisissä töissä on enemmän lähteitä. Onkin mielenkiintoista, onko sama havaittavissa, kun samaa aineistoa tarkastellaan opinnäytteiden sivumäärien näkökulmasta.

2 Aineisto ja menetelmä

Käytetty aineisto kerättiin alun perin Kempaksen (2025) tutkimukseen, ja sitä täydennettiin käsillä olevaa tutkimusta varten opinnäytteiden (N=320) sivumäärätiedoilla. Se koostuu 16:n eri ammattikorkeakoulun

liiketalouden alan AMK-opinnäytteistä, jotka poimittiin ennalta määritellyllä otantamenetelmällä Theseus-tietokannasta siten, että kustakin ammattikorkeakoulusta kerättiin 20 opinnäytettä.

Aineistoon sisältyy siis yli puolet (66,7 %) Suomen 24 ammattikorkeakoulusta, mutta mukana eivät ole kaikki, koska tarkoituksena oli tutkia mahdollisten erojen esiintymistä ammattikorkeakoulujen välillä ilmiönä, yleisellä tasolla. Tähän tarkoitukseen jo 16 ammattikorkeakoulun otoskoko katsottiin tarpeeksi edustavaksi mahdollisten erojen osoittamiseksi. Tiedonintressi ei ollut praktinen siinä mielessä, että olisi haettu laajamittaista tilastotietoa eri ammattikorkeakoulujen ”rankinglistan” luomiseksi vaan kuvata mahdollisia eroja, jotka selittyvät kunkin ammattikorkeakoulun / tutkinto-ohjelman vakiintuneilla käytännöillä. Myös tekijän oma organisaatio (SEAMK) jätettiin tutkimuseettisistä syistä pois otoksesta: olisi ollut arveluttavaa tutkia tuloksia, joiden muodostumiseen tekijä on omalla ammatillisella toiminnallaan mahdollisesti vaikuttanut. Opinnäytteet edustavat seuraavia ammattikorkeakouluja:

1. Centria AMK
2. Haaga-Helia
3. Hämeen AMK
4. JAMK
5. Kajaanin AMK
6. Karelia AMK
7. LAB
8. Lapin AMK
9. Metropolia AMK
10. Novia
11. Oulun AMK
12. SAMK
13. TAMK
14. Turun AMK
15. VAMK
16. XAMK

Kustakin ammattikorkeakoulusta poimittiin aineistoon 20 ensimmäistä havaintohetkellä Theseus-tietokannasta esiin tulevaa AMK-opinnäytettä, joiden hakurajauksiksi oli asetettu koulutusalaksi ”liiketalous, hallinto ja markkinointi” ja opinnäytteen tasoksi ”AMK-opinnäytetyö”. Työt ovat vuosilta 2019–2024 (mediaani 2020), eli ajalta juuri ennen tekoälyn läpimurtoa. Tarkoituksena oli, että tarkasteltava opinnäyte olisi verraten uusi, jotta se edustaisi mahdollisimman hyvin nykyistä tilannetta. Jos jokin yksittäinen työ oli tehty aiemmin, sitä ei otettu mukaan aineistoon, ja sivulta poimittiin seuraava työ, kunnes asetettu 20 työn tavoite saavutettiin. Otannassa ei käytetty perinteistä systemaattista otantaa poimintaväleineen (*k*), koska tässä tapauksessa nähtävissä ei ollut mitään tekijää, joka olisi mitenkään voinut aiheuttaa otoksen vääristymistä ja koska kaikkiin tutkittuihin ammattikorkeakouluihin sovellettiin identtisiä hakukriteerejä. Painavin peruste tapausten poimimiselle niiden esiintymisjärjestyksessä Theseuksessa oli kuitenkin edellä mainittu tavoite sisällyttää aineistoon verraten uusia opinnäytteitä, eli samalta aikaväliltä. Poimintavälin käyttö olisi tällöin tuonut vanhempiakin töitä, joita puolestaan ei olisi voinut ottaa mukaan. Toteutettu poiminta tuottikin havaintohetkeen nähden verraten uusia opinnäytteitä (2019–2024), ei kuitenkaan kaikkein uusimpia:

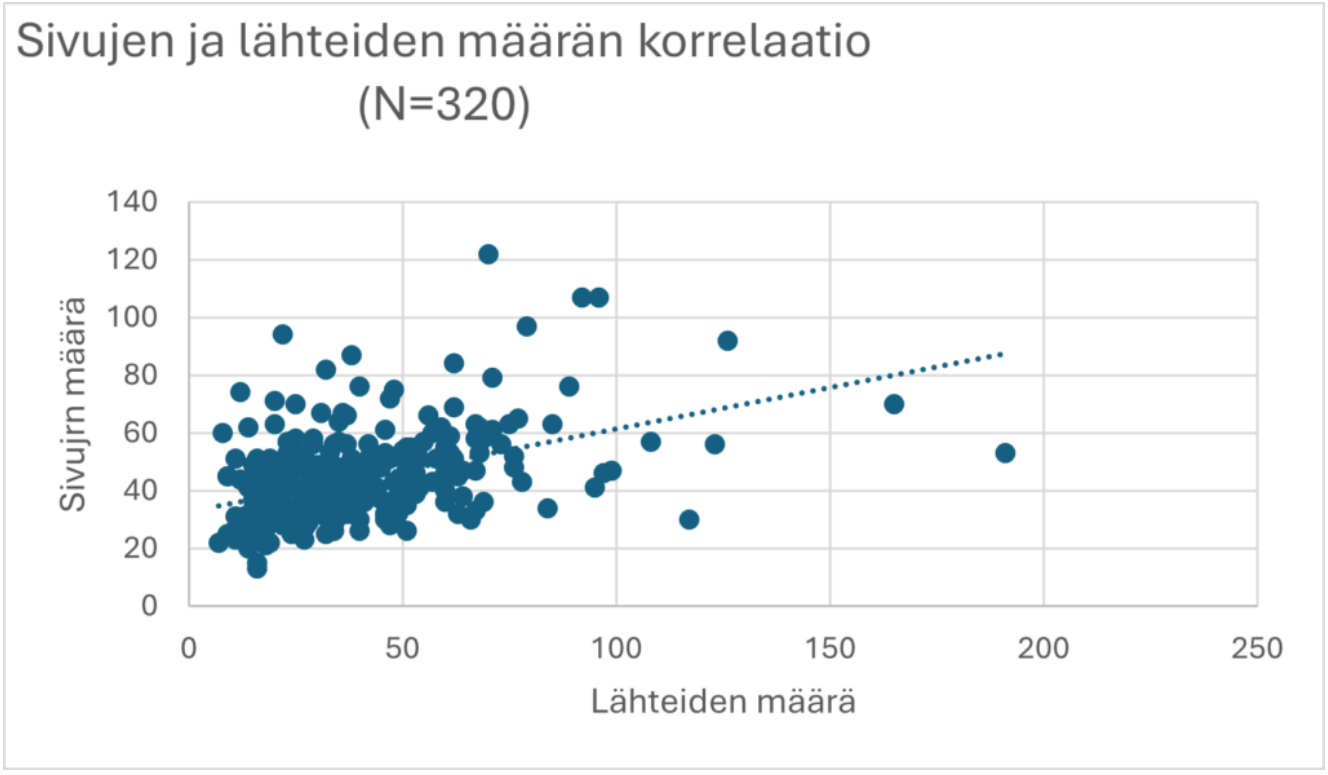
hakurajaukseksi ei asetettu ”uusimmat”-valintaa.

Kustakin opinnäytteestä kirjattiin tekstisivujen määrä. Metatiedoista kirjattiin ammattikorkeakoulun lisäksi tekijän nimen perusteella sukupuoli, opinnäytteen kieli (suomi/ruotsi vs. englanti), oliko opinnäyte yksilö- vai parityö sekä opinnäytteen tyyppi.

Tutkimusaineisto tallennettiin Exceliin ja analysoitiin tilastomatemaattisesti SPSS-tilasto-ohjelmalla. Tutkimuksessa hyödynnettiin Excelin tilastomatemaattisia toimintoja (kuten keskiarvojen laskeminen), ja SPSS-ohjelmaa käytettiin vaativimpiin analyyseihin (varianssianalyysi ANOVA ja Pearsonin korrelaatiotesti). Viimeksi mainitut valittiin sillä perusteella, että ne katsottiin sopivimmiksi vaihtoehdoiksi juuri kyseisen tutkimusongelman ja aineiston kannalta. Tilastollisissa analyyseissä merkitsevyystasoksi asetettiin yleisesti käytettävä p <,05.

3 Tulokset

Sivujen ja lähteiden määrän korrelaatiota aineistossa tutkittiin Pearsonin korrelaatiotestillä, joka osoittaa tilastollisesti merkitsevän positiivisen korrelaation muuttujien välillä (r=,446, p=<,001, N=320). Pearsonin tulomomenttikertoimen (r) arvo vaihtelee välillä –1…+1, jolloin arvo –1 kertoo täydellisestä negatiivisesta yhteydestä, arvo 0 ettei yhteyttä ole, ja arvo +1 vastaavasti täydellisestä positiivisesta yhteydestä (esim. Kestilä-Kekkonen, i.a.). Tässä tapauksessa, jossa korrelaatio on positiivista, sivumäärän kasvaessa myös lähteiden määrä kasvaa, ja päinvastoin. Korrelaatiokertoimen arvo r=,446 osoittaa korrelaation olevan voimakkuudeltaan kohtalaista. Seuraava hajontakuvio (kuvio 1) havainnollistaa tulosta.

Kuvio 1. Sivujen ja lähteiden määrän korrelaatio aineistossa (N=320).

Havaitaan, että korrelaatio on voimakkainta regressiosuoran alkupuolella, jolloin tulokset keskittyvät

voimakkaasti suoran ympärille. Kuvio selittää myös, miksi korrelaatio on voimakkuudeltaan vain kohtalaista: kaukana suorasta sijaitsevat irralliset pisteet osoittavat, että sekä sivu- että lähdemäärän ylittäessä tietyn rajan korrelaatio häviää.

Luvussa 1.2 tuotiin esiin Xien ym. (2019) tieteellisten artikkeleiden meta-analyysiin perustuva tulos, joka myös osoittaa kohtalaisen voimakasta korrelaatiota (r=,310) artikkelin pituuden ja lähteiden määrän välillä. Havaitaan, että artikkeleiden ja opinnäytteiden eroista huolimatta tässä saatu tulos (r=,446) on hyvin samansuuntainen ja yleisesti sovellettavien kriteerien mukaisesti tulkittavissa samaan tapaan kohtalaisen voimakkaaksi korrelaatioksi. Itse asiassa tässä saatu tulos osoittaa Xien ym. tulokseen nähden vielä astetta voimakkaampaa korrelaatiota: positiivisen korrelaation voimakkuus kasvaa sitä mukaa, kun korrelaatiokertoimen (r) arvo lähestyy 1:tä.

Tuloksiin liittyen testattiin vielä uteliaisuudesta Kämäräisen (2018, s. 169–170) mainitseman Itä-Suomen yliopiston yhteiskuntatieteiden laitoksen vuonna 2012 julkaiseman ohjeen väittämän ”tekstissä tulee olla suunnilleen niin monta lähdettä kuin siinä on sivuja” totuusarvoa; myös siksi, että aineistossa tulee vastaan tapauksia, että lähteiden ja sivujen määrä on täsmälleen sama. Aineistosta (N=320) poimittiin kaikki tapaukset, joissa lähteiden ja sivujen määrä ovat enintään viiden (5) luvun etäisyydellä toisistaan. Tapauksia oli 69, eli runsas viidesosa (21,6 %). Vaikka *suunnilleen* on epätäsmällinen ilmaus, tämä väittämä ei päde tutkittuun aineistoon, pikemmin päinvastoin, jolloin voi esittää johtopäätöksenä, että 78,4 %:ssa tapauksista sivujen ja lähteet ovat yli viiden (5) numeron päässä toisistaan. Aineistossa on ylipäätään enemmän sivuja (N=13 800, 53,7 %) kuin lähteitä (N=11 910, 46,3 %). Havaitaan, että suuressa tapausmäärässä näiden välinen ero osoittautuukin verraten pieneksi, minkä voi halutessaan nähdä edellä arvioitua väittämää puoltavana argumenttina.

Seuraavaksi tarkastellaan opinnäytteiden sivumääriä ammattikorkeakouluittain. Taulukosta 3 ilmenee opinnäytteiden kokonaissivumäärät suuruusjärjestyksessä, keskiarvot, mediaanit ja vaihteluvälit. Alimmalla rivillä esitetään vastaavat tiedot koko otoksen osalta.

Taulukko 3. Opinnäytteiden sivumäärät ammattikorkeakoulun mukaan (N=320).

	Yhteensä	Keskiarvo	Mediaani	Keskihajonta	Vaihteluväli
Karelia	1136	56,8	49,5	23	29–107
JAMK	1098	54,9	47	22,9	31–122
SAMK	976	48,8	48,5	16,1	29–76
TAMK	955	47,8	48	15,9	13–94
VAMK	924	46,2	43,5	11,3	33–71
LAB	897	44,9	44,5	15,4	22–82
XAMK	842	42,1	39	11,4	25–61
Centria	827	41,4	41	12	23–66

HAMK	823	41,2	39,5	11,5	26–70
Lapin	818	40,9	40	10,1	27–64
Metropolia	800	40	41,5	9,8	26–57
Kajaani	796	39,8	36,5	13,6	21–87
Novia	764	38,2	37,5	11,3	23–66
Turku	763	36,5	38,2	9,1	25–60
Oulu	743	37,2	35,5	10,6	22–58
Haaga-H.	718	35,9	37	12,6	15–76
Yhteensä	**13 880**	**43,4**	**41**	**15**	**13–122**

Tarkasteltaessa sivumäärien keskiarvoja ja mediaaneja ilmenee, että ammattikorkeakoulujen välillä on selkeitä eroja. Myös varianssianalyysi vahvistaa asian, osoittaen erojen tilastollisen merkitsevyyden ($F=3,740$, $p <,001$; $df=15$). Karelia AMK:n keskiarvo ja mediaani ovat korkeimmat, Haaga-Helian alhaisimmat. Indikaattorina mediaani kuvaa jakaumaa hieman paremmin kuin keskiarvo, koska se lieventää ääriarvojen vaikutusta tuloksiin. Kuten havaitaan, Karelian ja JAMKin tuloksissa myös keskihajonnat ovat suurimmat, mikä selittyy vaihteluvälin maksimiarvoilla. Kareliassa on kaksi 107 sivun laajuista työtä, ja taulukossa näkyvä JAMKin yksittäinen 122 sivun työ nostaa keskihajontaa.

Vertailtaessa taulukon 3 tuloksia Mannilan (2025) tuloksiin havaitaan, että vertailun ykkössijalla ollut Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu (nyk. XAMK) ja viimeisellä sijalla ollut Novia eivät taulukossa 1 ole enää ääripäissä, vaan molempien ylä- ja alapuolella on muita oppilaitoksia. Tämä saattaa selittyä eroilla tutkimusasetelmassa: käsillä olevassa tutkimuksessa oli mukana vain liiketalouden töitä, kun taas Mannilan tutkimuksessa ne edustivat eri koulutusaloja. Toisaalta näiden kahden ammattikorkeakoulun keskinäinen järjestys on sama sekä tässä että Mannilan tutkimuksessa, ja molempien väliin sijoittuu useampia ammattikorkeakouluja. Tulos vahvistaa, että ammattikorkeakoulujen välillä on eroja siinä, mikä katsotaan opinnäytteen sopivaksi pituudeksi.

Luvussa 1.3 tuotiin esiin, että Turun ja Jyväskylän AMK:n ohjeistuksissa sekä Oulun AMK:n mallipohjalla (eli epäsuorasti) sivumäärille annetaan matalimmat alarajat (Turku: 20 sivua, Jyväskylä ja Oulu: 25 sivua). Taulukon 3 tulokset tukevat ohjeistuksen vaikutusta toteumaan Turun ja Oulun AMK:n kohdalla (toiseksi ja kolmanneksi alhaisin keskiarvo ja mediaani). Jyväskylän AMK:n kohdalla kuitenkin havaitaan, että opinnäytteiden keskiarvo (56,8) ylittää ohjeistuksessa mainitun keskipituuden (25–50 sivua) ja mediaani (49,5) hipoo sen ylärajaa.

Parityön tai useamman tekijän työn vaikutus sivumäärään on kiinnostava kysymys. Luvussa 1.3 tuotiin esiin, että kahden ammattikorkeakoulun ohjeistuksissa parityölle asetetaan hieman suurempi tavoitesivumäärä. Useamman kuin yhden tekijän töitä on aineistossa 24 (7,5 %), joista yksi on kolmen tekijän työ, loput paritöitä. Niiden keskimääräinen pituus on 47,9 sivua, mediaanipituus 46,5 sivua, keskihajonta 18,5 ja vaihteluväli 23–94 sivua. Mainitussa kolmen tekijän työssä on 45 sivua.

Havaitaan siis, että useamman kuin yhden tekijän työt vertautuvat keskiarvon ja mediaanin perusteella viiden parhaiten sijoittuneen ammattikorkeakoulun yksilötöihin (vrt. TAMKin töiden keskiarvo ja VAMKin ja TAMKin mediaani). Vaihteluvälin yläraja on samalla tasolla kuin TAMK, mutta alaraja löytyy alhaalta, vertailukohtina Centria ja Novia. Kuten edellä esitetystä voi jo päätellä, ei myöskään varianssianalyysi tuo esiin tilastollisesti merkitsevää eroa (p=,3). Tästä voi tehdä johtopäätöksen, että parityö ei korreloi suoraviivaisesti työn sivumäärän kanssa – puhumattakaan siitä, että kahden tekijän kontribuutio johtaisi kaksinkertaiseen sivumäärään. Jos tuloksia peilaa VAMKin omille paritöilleen asettamaan 50–80 sivun sivumäärätavoitteiseen (luku 1.3), näistä 24 työstä vain 9 (37,5 %) täyttäisi tämän ehdon.

Varianssianalyysia käyttäen tutkittiin myös mahdollista opinnäytteen kielen ja sivumäärän yhteyttä. Kuten luvussa 1.4. todettiin, suomen-/ruotsinkielisten ja englanninkielisten opinnäytteiden lähdemäärien välillä oli aiemmassa tutkimuksessa (Kempas, 2025) osoittautunut olevan tilastollisesti merkitsevä ero (p=,004) siten, että englanninkielisissä oli enemmän lähteitä. Mielenkiinto kohdistui siihen, tapahtuisiko sama myös opinnäytteiden sivumäärissä. Kuten korrelaatiotesti vahvistaa ja kuvio 1 havainnollistaa, lähteiden ja sivujen määrällä on kohtalaisen voimakas positiivinen korrelaatio. Varianssianalyysi ei kuitenkaan osoittanut lainkaan yhteyttä kielen ja sivumäärän välillä (p=,6), eli yleistettynä voi todeta, että englanninkielisissä töissä on samaan sivumäärään nähden enemmän lähteitä.

Aiemmassa tutkimuksessa (Kempas, 2025) ilmeni, etteivät opinnäytteen lähteiden määrät eroa tilastollisesti merkitsevästi tekijän sukupuolen suhteen (p=,38). Aineistosta tutkittiin varianssianalyysilla mahdollista sukupuolten välistä eroa myös sivumäärissä. Naisten ja miesten välillä ei osoittautunut olevan tilastollista eroa myöskään sivumäärissä (p=,7).

4 Johtopäätökset ja pohdinta

Tutkimuksessa saavutettiin luvussa 1.1. asetettu tavoite selvittää, onko opinnäytteen lähteiden ja sivujen määrällä korrelaatiota. Pearsonin korrelaatiotesti vahvistaa tilastollisesti merkitsevän, kohtalaisen voimakkaan positiivisen korrelaation muuttujien välillä. Tämä vahvistaa luvussa 1.2 kysymystä pohdittaessa esitetyn alustavan hypoteesin. Tulos tuo esiin myös yhtäläisyyden opinnäytteiden ja tieteellisten artikkeleiden (Xie ym., 2019) välillä siinä, että molemmat tutkimusraporttityypit osoittavat kohtalaisen voimakasta positiivista korrelaatiota tekstin pituuden ja lähteiden määrän välillä. Tämä korrelaatio ilmenee opinnäytteissä vielä voimakkaampana kuin Xien ym. analysoimassa artikkeliaineistossa (r=,446 vs. r=,310).

Kuvio 1 kuitenkin osoittaa, että osa opinnäytteitä edustavista pisteistä on etäämpänä regressiosuorasta, eli ne eivät osoita korrelaatiota. Näin tapahtuu erityisesti, kun lähde- tai sivumäärä kasvaa vallitsevaa vaihteluväliä (pisteklusteri) suuremmaksi siirryttäessä regressiosuoralla vasemmalta oikealle. Toisaalta havaitaan, että myös vallitsevan vaihteluvälin kohdalla on poikkeamia, mutta systemaattisesti siten, että kyseisissä töissä on keskimääräistä enemmän sivuja lähdemäärän ollessa valtavirran mukainen.

Taulukko 3 ja aineistolle suoritettu varianssianalyysi osoittavat tilastollisen eron vertailtujen 16 ammattikorkeakoulun välillä. On ilmeistä, että saman koulutusalan sisällä on kulttuurieroja: tietty sivumäärä on vakiintunut käytännöksi tietyssä ammattikorkeakoulussa. Luvussa 5 todettiin, että taulukon 3 tulokset heijastavat Turun ja Oulun AMK:n ohjeistuksia ja niissä mainittuja alarajoja sivumäärille. Onkin

mielenkiintoista, että Jyväskylän AMK:n tulokset osoittavat korkeampia sivumääriä kuin saman ammattikorkeakoulun ohjeistuksessa keskimääräisinä mainitut ja vieläpä sijoittuvat kakkossijalle taulukossa. Selitys lienee oppiaineen (liiketalous) omassa kulttuurissa. On selvää, että eri koulutusalojen välillä on eroja opinnäytteiden pituudessa, ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun (2025) mainitsema 25–50 sivun pituus saattaa olla synteesi eri koulutusalojen käytännöistä.

Tässä kohdin on paikallaan tarkastella yksityiskohtaisemmin, vastaavatko taulukossa 3 raportoidut empiiriset tulokset luvussa 1.3 esiin tuotuja, ammattikorkeakoulujen omia ohjeistuksia suositussivumääräksi (taulukko 2). Mediaanien vertailu tuo esiin seuraavan: Jyväskylän AMK: suositus 37,5, toteuma 47, Lapin AMK: suositus 50, toteuma 40, Turun AMK: suositus 27,5, toteuma 38,5, Metropolia AMK: suositus 40, toteuma 41,5. Kun tarkasteluun otetaan myös Oulun AMK:n epäsuoraan saatu viitesivumäärä 24, kyseisen ammattikorkeakoulun toteuma on 35,5. Havaitaan siis, että Lapin AMK:ta lukuun ottamatta toteutunut sivumäärä ylittää ammattikorkeakoulujen suositussivumäärien mediaanin (ja Oulun AMK:ssa viitesivumäärän). Tämä tukee hypoteesia, että liiketalouden alan AMK-opinnäytteet saattavat keskimäärin olla muiden koulutusalojen opinnäytteitä laajempia, mutta koulutusalakohtaisten erojen osoittaminen edellyttää uuteen aineistoon perustuvaa analyysia.

Tulokset osoittavat, etteivät parityönä tehtävät opinnäytteet eroa sivumäärältään yksilötöistä. Vaikka yhtenäisiä valtakunnallisia sivumääräsuosituksia ei ole, VAMKin omille opinnäytteilleen asettaman suosituksen täyttäisi aineiston paritöistä vain 37,5 %. Kun tätä tulosta peilaa myös Kempaksen (2025) tulokseen (luku 1.4), jonka mukaan yksilö- ja paritöiden välillä ei ole tilastollisesti merkitsevää eroa myöskään lähteiden määrissä, voi perustellusti pohtia, mitä *lisäarvoa* parityöllä on yksilötyöhön verrattuna ja onko kummankin tekijän henkilökohtainen kontribuutio tosiasiallisesti verrannollinen yksilötyön tekijän työmäärään. Sivu- ja lähdemäärä on toisaalta vain yksi opinnäytteen laatuun yhdistettävistä tekijöistä. Vaikka se on voimakkaasti suuntaa-antava, se on vain yksi kriteereistä yksittäistä opinnäytettä arvioitaessa.

Mielenkiintoinen tulos on, ettei englanninkielisissä töissä ole enemmän sivuja kuin suomen ja ruotsinkielisissä, vaikka niissä on tilastollisesti enemmän lähteitä (Kempas, 2025). Tällainen asetelma voisi viitata siihen, että englanninkieliset työt olisivat laadukkaampia, sisältäen tieteellisessä mielessä painavamman teoriaosuuden. Toisaalta voi myös pohtia, johtuuko lähteiden suurempi määrä siitä, että englanninkielistä liiketalouden tutkimuskirjallisuutta – ja siten useampia vaihtoehtoja – on usein tarjolla suomenkielistä enemmän ja englannin kielellä opiskelevat ovat suomenkelisiä opiskelijoita harjaantuneempia hyödyntämään sitä. Joka tapauksessa tällainen tulos tuo mieleen luvussa 1.2 mainitun teoreettisen tapauksen, jossa yksittäisessä opinnäytteessä on enemmän lähteitä kuin muissa, mutta työ on silti pituudeltaan samaa luokkaa kuin muut työt. Tällöin työtä arvioivalle työ näyttäytyy onnistuneina asioiden rajauksina ja keskittymisenä olennaisimpiin asioihin.

Luvussa 1.3 tuotiin esiin eri suomalaisten yliopistojen suosituslaajuuksia kandidaatintutkielmille ja niitä vertailtiin ammattikorkeakoulujen suosituksiin (taulukko 2), jolloin osoittautui, että suosituslaajuuksien mediaanit olivat lähes kaikissa ammattikorkeakouluissa systemaattisesti korkeampia. Sivumäärien toteumaa kuvaava taulukko 3 vahvistaa tämän myös käytännön tasolla: havaitaan, että kaikkien amk-opinnäytteiden toteutuneet mediaanit ylittävät kaikkien yliopistojen kandidaatintutkielmien (hypoteettiset) mediaanit (taulukko 2). Tulos tarkoittaa, että – ainakin liiketalouden alan – AMK-opinnäyte on sivumäärältään yliopiston

kandidaatintutkielmaa laajempi. Asian vahvistaminen edellyttää kuitenkin laajempaa empiiristä vertailevaa tutkimusta, jossa huomioidaan myös mahdolliset koulutusalakohtaiset erot. Tässä yhteydessä voi vielä todeta, että taulukoiden 1 ja 2 perusteella suomalaisten yliopistojen kandidaattitutkintojen sivumääräsuositukset vaikuttaisivat vastaavan lähinnä Ison-Britannian käytäntöjä. AMK-tutkinto ja yliopiston kandidaatintutkinto eroavat luonteeltaan siinä, että ensiksi mainittu on selvästi luonteeltaan loppututkinto, siinä missä viimeksi mainittu on välitutkinto, välietappi matkalla kohti ylempää korkeakoulututkintoa. Näin ollen AMK-opinnäytteeseen mitä todennäköisimmin panostetaan yksilötasolla enemmän.

Luvussa 1.3 tarkasteltiin ulkomaisten korkeakoulujen sivumäärälinjauksia alemman korkeakoulututkinnon osalta. Nettisivuilta löytyneet tiedot tuovat esiin huomattavaa vaihtelua eri oppilaitosten ja maiden välillä. Tarkastelun perusteella voi kutenkin todeta, että aineiston kaikkien ammattikorkeakoulujen mediaanit (taulukko 1) ylittävät saksankielisen alueen korkeakoulujen referenssisivumäärät (30–40 sivua). Samalla havaitaan, että aineiston opinnäytteet jäävät keskimäärin ainakin tšekkiläisten Brnon teknillisen yliopiston (60–80 sivua), Univerziteta Karlovan (≥ 50 sivua) sekä italialaisten Catanian yliopiston (50–70 sivua) ja Università telematica internazionale Uninettunon (60–100 sivua) viitesivumäärien alapuolelle. Toisaalta jälleen on paikallaan peräänkuuluttaa empiiristen tutkimustulosten tarpeellisuutta: tavoitemäärä saattaa helposti olla kunnianhimoisempi ja poiketa toteumasta.

Tässä yhteydessä on paikallaan pohtia hieman sivu- ja lähdemäärän yhteyttä opinnäytteen kokonaislaatuun. Luvussa 1.2 pyrittiin osoittamaan, että vaikka sekä sivu- että lähdemäärä normaalisti korreloisivatkin positiivisesti opinnäytteen kokonaislaadun kanssa, tämä ei toteudu mekaanisesti, kaikissa tapauksissa. Opinnäytteitä ohjaava usein törmää hyvin tehtyihin opinnäytteisiin, jotka eivät sivumäärältään poikkea valtavirrasta. Samoissa töissä saattaa jopa lähteidenkin kokonaismäärä olla samaa tasoa kuin muissa. Erottavana tekijänä saattaa sen sijaan olla opinnäytteen tekijän kyky tuoda esiin käsiteltävän aiheen kannalta olennaisimmat asiat ja valita vain relevantit lähteet. Vastaavasti jossakin toisessa työssä saatetaan lähdeluetteloa tarkoituksella pyrkiä paisuttamaan, tausta-ajatuksena luoda vaikutelma laajasta perehtyneisyydestä teoriapohjaan ja saada sitä kautta parempi arvosana. Sivumääräkin saatetaan pyrkiä mekaanisesti kasvattamaan, esimerkiksi riittäväksi miellettävän minimisivumäärän saavuttamiseksi. Opiskelija saattaa esim. kirjoittaa laajalti metodologisista peruskäsitteistä kuten tutkimusmenetelmien jaottelusta laadullisiin ja määrällisiin – aiheesta, josta on helposti saatavilla kirjallisuutta.

Näin ollen sivu- ja lähdemäärän suhde opinnäytteen kokonaislaatuun olisi uusi ja relevantti tutkimusongelma jatkotutkimukselle. Konkreettisin ja yleisesti hyväksytty laadun mittari on opinnäytteen arvosana. Tietojen saaminen yksittäisten töiden arvosanoista saattaa käytännössä olla mutkikasta, koska ne on lisääntyvässä määrin mielletty henkilötiedoiksi. Periaatteellista estettä siihen ei kuitenkaan ole, koska kuten Haaga-Helian (i.a.) sivulla todetaan, ”arviointilausunto on julkinen asiakirja, joka on mahdollista kenen tahansa saada nähtäväkseen HH:n kirjastossa”. Toki arviointiinkin liittyy aina tietty subjektiivinen elementti, vaikka se tapahtuisikin kohta kohdalta määriteltyjen kriteerien mukaan: kukapa ohjaaja ei olisi koskaan pohtinut, antaako työstä arvosanaksi 3 vai 4 – tai vastaavasti 4 vai 5. Arvosanan voi kuitenkin katsoa olevan käyttökelpoinen mittari em. tutkimusongelman kannalta.

Loppusanoina voi todeta, että tämä tutkimus tuotti tietoa, jota ammattikorkeakoulu voi hyödyntää käytännön toiminnassaan: vertailukohtia toisiin ammattikorkeakouluihin. Tuloksia ei tule kuitenkaan ottaa ranking-

listauksena eikä ylitulkita. Kuten taulukko 3 osoittaa, jokaisessa tarkastellussa ammattikorkeakoulussa on tehty myös töitä, jotka alittavat huomattavasti sen keskiarvon ja mediaanin. Sen sijaan keskeinen johtopäätös on, että samalla koulutusalallakin on kiistattomia kulttuurieroja ammattikorkeakoulujen välillä siinä, mikä on sopivaksi katsottava sivumäärä.

Lähteet

Ca' Foscari. (11.3.2022). *Principi da seguire per la redazione della tesi con la prof. Avi.*https://apps.unive.it/avvisi/download/261930/allegato_1/NORME%20PER%20LA%20COMPILAZIONE%20DELLA%20TESI.doc

Eidgenössische Technische Hochschule Zürich. (i.a.). *Bachelor's thesis in the bachelor's degree programme in environmental sciences: Information sheet for students and faculty*. https://ethz.ch/content/dam/ethz/special-interest/usys/department/documents/studium/umweltnaturwissenschaften/bachelor/bsc-envsci-term-papers-regulations.pdf

Faculty of Information Technology, Brno University of Technology. (2.5.2026). *Bachelor's theses.*https://www.fit.vut.cz/study/theses/bachelor-theses/.en

Faro, S. (i.a.). *Lunghezza e stile della tesi*. https://www.dmi.unict.it/faro/tesi.php?req=12

Haaga-Helia. (i.a.). *Opinnäytetyö, AMK-opinnot*. https://www.haaga-helia.fi/fi/amk/opinnaytetyo-amk-opinnot

Haikansalo, A., & Korander, T. (2025). *Poliisi (AMK) -opinnäytetyön ohje*. Poliisiammattikorkeakoulu. https://polamk.fi/documents/25254699/37709942/poliisi-AMK-opinnaytetyon-ohje.pdf

Helminen, R., & Metsäaho, N. (13.11.2012). Kasvatustieteen kandidaatin tutkinto. *Fuksiblogi: Blogi Helsingin yliopiston yleisen ja aikuiskasvatustieteen fukseille*.

https://blogs.helsinki.fi/fuksiblogi/kasvatustieteen-kandidaatin-tutkinto/

Humak. (2025). *Opinnäytetyöopas AMK-tutkinto*. https://opiskelijanopas.humak.fi/?page_id=21753

Jyväskylän ammattikorkeakoulu. (7.4.2025). *AMK-opinnäytetyö.* https://help.jamk.fi/opinnaytetyo/fi/opinnaytetyo/amk-opinnaytetyo/

Jyväskylän yliopisto. (i.a.). *Kandidaatin tutkielman kirjoittamisohjeet ja mallipohja.* https://share.google/EprpJjpg2M5oq6E84

Kassel Universität, Institute for Economics Department of Environmental and Behavioral Economics. (i.a.). *Guidelines for writing bachelor or master theses*. https://www.uni-kassel.de/fb07/index.php?eID=dumpFile&t=f&f=901&token=a3a4ae955069e25b4a725b1c7aa1a307a5309024

Katholische Universität Eichstätt-Ingolstadt. (i.a.). *How to write a bachelor's thesis at the chair of innovation and creativity*.

https://www.ku.de/en/wfi/business-administration-innovation-and-creativity/thesis-bachelor-master/translate-to-englisch-richtlinien-fuer-die-bachelorarbeit

Kempas, I. (2025). Lähdeviitteiden kokonaismäärät liiketalouden alan AMK-opinnäytteissä: Vertaileva analyysi. Teoksessa S. Joensuu-Salo, A. Viljamaa, & M. Karvonen (toim.), *Tulevaisuuden liiketoimintaa rakentamassa: Liiketalouden alan kokoomateos 2025* (s. 174–185). (Seinäjoen ammattikorkeakoulun julkaisusarja B. Raportteja ja selvityksiä 200). Seinäjoen ammattikorkeakoulu. https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe20251215119659

Kestilä-Kekkonen, E. (i.a.). Kovarianssi ja korrelaatio. Teoksessa *Kvantitatiivisen tutkimuksen verkkokäsikirja*. Yhteiskunnallinen tietoarkisto. https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvanti/korrelaatio/korrelaatio/

Kämäräinen, J. (2018). *Tiedonkäytön ilmiöitä ammattikorkeakoulujenopinnäytetöissä: Aineistolähtöinen tarkastelu ja käsitteellinen mallinnus* (Acta Universitatis Ouluensis B Humaniora 157) [väitöskirja, Oulun yliopisto]. OuluREPO. https://urn.fi/URN:ISBN:9789526217536

Lapin, A. (29.1.2026). *Combien de pages pour un mémoire parfait.* https://redaction-memoire.fr/nombre-de-page-pour-un-memoire/

Mannila, M. (16.3.2021). Opinnäytteen pituus ammattikorkeakoulussa. *Energiaa: Vaasan ammattikorkeakoulun verkkolehti*. http://urn.fi/ URN:NBN:fi-fe202103167442

Mannila, M. (2025). Opinnäytetyön pituus ammattikorkeakoulussa 2025. Teoksessa S. Joensuu-Salo, A. Viljamaa, & M. Karvonen (toim.), *Tulevaisuuden liiketoimintaa rakentamassa: Liiketalouden alan kokoomateos 2025* (s. 208–216). (Seinäjoen ammattikorkeakoulun julkaisusarja B. Raportteja ja selvityksiä 200). Seinäjoen ammattikorkeakoulu. https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe20251215119659

Metropolia Ammattikorkeakoulu. (2001). *Viestinnän koulutusohjelman opinnäytetyön arviointiperusteet*. https://wiki2.metropolia.fi/download/attachments/6029750/arviointiperusteet.pdf?version=1&modificationDate=1226043056000&api=v2

Northumbria University. (i.a.). *15 essential dissertation questions answered.*https://london.northumbria.ac.uk/blog/15-essential-dissertation-questions-answered/

OAMK. (2024). *Opinnäytetyön mallipohja*. https://oamk.fi/wp-content/uploads/2024/08/opinnaytetyo_mallipohja_140524.docx

Oulun yliopisto. (i.a.). *Kandidaatin tutkielma*. https://www.oulu.fi/fi/opiskelijalle/opinnaytetyo-ja-valmistuminen/kandidaatin-tutkinto/kandidaatin-tutkielma

Oxford Mathematical Institute. (2021). *Mathematical and statistical dissertations inPart C Mathematics, Part C Mathematics & computer science, Part C Mathematics & philosophy, Part C Mathematics & statistics, M.Sc. in mathematical sciences: Guidance notes.*https://www.maths.ox.ac.uk/system/files/attachments/Dissertation_Guidenotes_2021-22.pdf

Prague University of Economics and Business. (11.2.2026). *Bachelor thesis*.

https://bba.vse.cz/bachelor-thesis/

Selinus University of Sciences and Literature. (i.a.). *How to do the project or thesis.*https://uniselinus.co.uk/how-to-do-the-project-or-thesis

Tampereen yliopisto. (2022). *Tutkielmaopas: Ohjeita työskentelyyn: Kandidaatintutkielma ja pro gradu - tutkielma sekä tutkimusseminaarit*. https://content-webapi.tuni.fi/proxy/public/2023-01/hallintotieteiden-tutkielmaopas-paivitetty-syksylla-2022.pdf

Technical University of Münich. (i.a.). *Writing your thesis: General information*. https://www.ce.cit.tum.de/en/lkn/student-thesis/thesis-presentation-templates/writing-your-thesis/

Triulzi, S. (2020). *Norme per la stesura della tesi di laurea.* Università telematica internazionale Uninettuno. https://www.uninettunouniversity.net/Data/Sites/1/GalleryImages/UNINETTUNO-segreteria-tesi-di-laurea/Vademecum-tesi-di-laurea.pdf

Turun AMK. (i.a.). *Opinnäytetyöseminaari (5 op).* https://opinto-opas.turkuamk.fi/realization/34153

Turun yliopisto. (i.a.). *UTUKandi: Tiedekunnan ohjeistukset ja mallit.*https://utuguides.fi/UTUKandi/tiedekunnan_ohjeistukset

Università degli studi di Bergamo. (i.a.). *Indicazioni tecniche per la redazione della tesi.*https://www.unibg.it/sites/default/files/student-documents/24-06-2021/indicazioni_tecniche_per_la_tesi_di_laurea_0.pdf

Università di Genova. (i.a.). *Guida alla tesi di laurea triennale: Sede di Genova.*https://economia.unige.it/guida-tesi-triennale-genova

Université Paris-Saclay. (2020). *Guide méthodologique du mémoire de L3 — mention droit*. https://www.jm.universite-paris-saclay.fr/sites/default/files/media/2020-10/guide_methodologique_du_memoire_de_l3.pdf

Université Paul Valéry. (i.a.). *Normes de présentation d'un mémoire TES*. https://ufr5.www.univ-montp3.fr/fr/file/1938/download?token=zMJBcsok

University of Westminster. (i.a.). *Dissertations 1: Getting started: Starting your dissertation*. https://libguides.westminster.ac.uk/starting-your-dissertation

Universität zu Köln. (i.a.). *Guidelines for writing a final thesis*. https://ockenfels.uni-koeln.de/sites/stawi-ockenfels/user_upload/Thesis_Guidlines.pdf

Univerziteta Karlova, Faculty of Humanities. (2026). *Formal form of the thesis*. https://humanities.fhs.cuni.cz/SHVENG-26.html

Vaasan ammattikorkeakoulu. (16.2.2026). *Opinnäytetyöntekijän ohjeet VAMK*. https://vamk.libguides.com/c.php?g=710338&p=5316333

Viinamäki, L. (2016). *Lapin ammattikorkeakoulun opinnäytetyöohjeisto 2016 sosiaalialan koulutuksen*

tarkennuksin (Lapin ammattikorkeakoulun julkaisuja, Sarja C. Oppimateriaalit 2/2016). Lapin ammattikorkeakoulu. https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-316-129-0

Xie, J., Gong, K., Cheng, Y., & Qing, K. (2019). The correlation between paper length and citations: A meta-analysis. *Scientometrics, 118*, 763–786. https://doi.org/10.1007/s11192-019-03015-0